

EBA/GL/2014/06

18. juuli 2014

Suunised

finantsseisundi taastamise kavades kasutatavate mitmesuguste
stsenaariumide kohta

EBA suunised finantsseisundi taastamise kavades kasutatavate mitmesuguste stsenaariumide kohta

Suuniste staatus

1. Dokument sisaldab suuniseid, mis antakse välja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määruse (EL) nr 1093/2010 (millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ) (*EBA määrus*) artikli 16 alusel. Vastavalt EBA määruse artikli 16 lõikele 3 peavad pädevad asutused ja finantseerimisasutused võtma mis tahes meetmeid, et kõnealuseid suuniseid järgida.
2. Suunistes esitatakse Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA) seisukoht nõuetekohase järelevalvetava kohta Euroopa Finantsjärelevalve Süsteemis ehk kuidas tuleks liidu õigust konkreetses valdkonnas kohaldada. Seega eeldab EBA, et suuniseid järgivad kõik pädevad asutused ja finantseerimisasutused, kellele need on suunatud. Suuniste adressaadiks olevad pädevad asutused peaksid suuniste järgimiseks lisama need sobival viisil oma järelevalvetavadesse (nt muutes oma õigusraamistikku või järelevalvemenetlusi) ka juhul, kui suunised on mõeldud eelkõige finantseerimisasutustele.

Aruandlusnõuded

3. 18. septembriks 2014 peavad pädevad asutused kooskõlas EBA määruse artikli 16 lõikega 3 Euroopa Pangandusjärelevalvele teatama, kas nad järgivad või kavatsevad kõnealuseid suuniseid järgida, ning kui ei järgi või ei kavatse järgida, tuleb seda otsust põhjendada. Kui nimetatud tähtajaks teadet ei saadeta, käsitab EBA selliseid pädevaid asutusi suuniseid mittejärgivatena. Teated tuleks saata jaotises 5 esitatud vormil aadressil compliance@eba.europa.eu, märkides viite EBA/GL/2014/06. Teate peaksid saatma isikud, kes on asjakohaselt volitatud esitama oma pädeva asutuse nimel nõuete järgimise teateid.
4. Teated avaldatakse kooskõlas artikli 16 lõikega 3 EBA veebilehel.

I jaotis – Sisu ja reguleerimisala

5. Käesolevates suunistes täpsustatakse direktiivi 2014/59/EL¹ artikli 5 lõike 6 ja artikli 7 lõike 6 kontekstis kasutatavad tõsiste makromajanduslike ja finantsraskuste mitmesugused stsenaariumid.
6. Mitmesuguste stsenaariumide koostamise eesmärk on määratleda mitmed hüpoteetilised juhtumid, mille kontekstis katsetada finantsseisundi taastamise variantide tõhusust ja finantsseisundi taastamise kava näitajate piisavust.
7. Käesolevad suunised olenevad otsustest, mis on tehtud finantsseisundi taastamise kavade üksikasjade kohaldamise ulatuse kohta 2014/59/EL artikli 4 kohaselt.

II jaotis – Stsenaariume käsitlevad nõuded

Mitmesuguste stsenaariumide koostamise põhimõtted

8. Tuleb koostada vähemalt kolme stsenaariumi, et tagada kogu süsteemi hõlmava sündmuse, ainuomase sündmuse ning nende kahe kombinatsiooni hõlmamine.
9. Kõik stsenaariumid peavad vastama järgmistele nõuetele:
 - a. stsenaarium peab tuginema asjaomase krediidiasutuse või grupi kõige olulisematele sündmustele, võttes muude asjaolude kontekstis arvesse ka selle äri- ja rahastamismudelit, tegevust ja struktuuri, suurust ja seotust muude krediidiasutuste või finantssüsteemiga üldiselt ning eelkõige krediidiasutuses või grupis tuvastatud puudusi või nõrku külgi;
 - b. kui finantsseisundi taastamise meetmeid õigeaegselt ei võeta, võivad stsenaariumis kirjeldatud sündmused põhjustada krediidiasutuse või grupi maksejõuetuse;
 - c. stsenaarium peab tuginema erakordsetele, ent usutavatele sündmustele.
10. Iga stsenaarium peab vajaduse korral sisaldama sündmuste mõju hindamist vähemalt järgmistest krediidiasutuse või grupi aspektidest:
 - a. olemasolev kapital;

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/59/EL, 15. mai 2014, millega luuakse krediidiasutuste ja investimisühingute finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse õigusraamistik ning muudetakse nõukogu direktiivi 82/891/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2001/24/EÜ, 2002/47/EÜ, 2004/25/EÜ, 2005/56/EÜ, 2007/36/EÜ, 2011/35/EL, 2012/30/EL ja 2013/36/EL ning määruseid (EL) nr 1093/2010 ja (EL) nr 648/2012 (ELT L 173, 12.6.2014, lk 190).

- b. olemasolev likviidsus;
- c. riskiprofiil;
- d. kasumlikkus;
- e. tehingud, sh makse- ja arveldustehingud;
- f. maine.

11. Peaaegu maksevõimetuse katsetamise lähtealusena tuleks kaaluda vastupidist stressitesti; s.o stsenaariumid, mille puhul muutub krediidasutuse või grupi ärimudel elujõuetuks, juhul kui finantsseisundit edukalt ei taastata.

Finantsraskusi käsitlevad mitmesugused stsenaariumid

12. Proportsionaalsuse põhimõtet arvesse võttes peab stsenaariumide arv vastama eelkõige krediidasutuse või grupi tegevuslaadile, suurusele, seotusele teiste krediidasutustega või finantsüsteemiga üldiselt ning rahastamismudelitele.

13. Kõikide järgmiste sündmuste kohta tuleb esitada vähemalt üks stsenaarium:

- a. kogu süsteemi hõlmav sündmus, st sündmus, millel on finantsüsteemile või reaalmajandusele tõenäoliselt tõsised negatiivsed tagajärjed;
- b. ainuomane sündmus, st sündmus, millel on ühele krediidasutusele, grupile või grupi raames tegutsevale krediidasutusele tõenäoliselt tõsised negatiivsed tagajärjed;
- c. samaaegselt ja interaktiivselt toimuva kogu süsteemi hõlmava sündmuse ja ainuomase sündmuse kombinatsioon.

14. CRD² artikli 131 kohaselt kindlaks määratud globaalsed süsteemselt olulised ettevõtjad ja muud süsteemselt olulised ettevõtjad peavad kirjeldama enam kui kolme stsenaariumi.

15. Mitmesugused stsenaariumid peavad sisaldama nii aeglaseid kui ka kiireid kahjulikke mõjusid.

16. Nii kogu süsteemi hõlmav sündmus kui ka ainuomane sündmus peavad seonduma asjaomase krediidasutuse või grupi jaoks kõige olulisemate sündmustega, nagu on kirjeldatud punkti 9 lõikes a. Seetõttu peavad stsenaariumid tuginema erinevatele sündmustele (mitte neile, mis

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2013/36/EL, 26. juuni 2013, mis käsitleb krediidasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediidasutuste ja investeerimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ (ELT L 176, 27.6.2013, lk 338).

on esitatud lõigetes 17 ja 18, kui need on krediidasutusele või grupile punkti 9 lõike a kohaselt vähem olulised).

Kogu süsteemi hõlmavad sündmused

17. Kogu süsteemi hõlmavatele sündmustele tuginevate stsenaariumide koostamisel tuleb arvesse võtta vähemalt järgmiste kogu süsteemi hõlmavate sündmuste olulisust:

- a. oluliste vastaspoolte maksejõuetus, mis mõjutab finantsstabiilsust;
- b. likviidsuse vähenemine pankadevahelisel laenuturul;
- c. riigi suurenenud risk ja kapitali üldine väljavool krediidasutusele või grupile olulisest äritegevuse riigist;
- d. vara hinda kahjustavad mõjud ühel või mitmel turul;
- e. makromajanduslik langus.

Ainuomased sündmused

18. Ainuomastele sündmustele tuginevate stsenaariumide koostamisel tuleb arvesse võtta vähemalt järgmiste ainuomaste sündmuste olulisust:

- a. oluliste vastaspoolte maksejõuetus;
- b. krediidasutuse või grupi maine kahjustumine;
- c. likviidsuse tõsine väljavool;
- d. selle vara hinda kahjustavad mõjud, millega krediidasutus või grupp peamiselt kokku puutub;
- e. tõsine krediidikahju;
- f. tõsine operatsiooniriski kahju.

III jaotis – Lõppsätted ja rakendamine

19. Pädevad asutused ja krediidasutused peaksid järgima käesolevaid suuniseid alates kuupäevast, mis on alljärgnevaist varasem:

- a. 1. jaanuar 2015;

- b. kuupäev, mil asjaomase pädeva asutuse liikmesriik kohaldab sätteid, mis rakendavad direktiivi 2014/59/EL artikli 5 lõiget 6 ja artikli 7 lõiget 6.